

INTERCOLLEGGIALE COMMUNICATIE

KAN DAT NOG ONDER DE AVG?

ERIC VAN DER JAGT

ADVISEUR VERZEKERINGSARTS

UWV SMZ BZ AMSTERDAM

DISCLOSURE BELANGEN SPREKER

(Potentiële) belangenverstrengeling

Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven

- Werknemer UWV
- Lid-beroepsgenoot Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam

Honorarium of andere (financiële) vergoeding

- Salaris UWV
- Vergoeding Ministerie van VWS

STELLING 1

- *De AVG heeft de Nederlandse privacyregels ingrijpend gewijzigd*

STELLING 2

- *De AVG bevat regels voor e-mailverkeer tussen zorgverleners en patiënten*

STELLING 3

- *KNMG-regels verbieden artsen om gezondheidsgegevens via e-mail te communiceren*

STELLING 4

- *Foto's van patiënten uitwisselen tussen artsen moet kunnen*

STELLING 5

- *Vrienden worden met patiënten (cliënten) op Facebook moet kunnen*

STELLING 6

- *Bedrijfsartsen en psychologen komen vaak met de tuchtrechter in aanraking*

STELLING 7

- *90% van de gz-psychologen neemt nooit kennis van tuchtrechtelijke beslissingen*

PRIVACY EN BEROEPSGEHEIM

- ~~Wbp~~ → **AVG**
- Wet BIG
- BW (Wgbo)
- SUWI

ACHTERGROND AVG

- **AVG = EU Verordening (geen Richtlijn) → regels gelden rechtstreeks in alle EU-lidstaten**
- **Van toepassing vanaf 25-05-2018, vervangt de Wbp**
- **Niveau van bescherming van persoonsgegevens in alle lidstaten gelijkwaardig**
- **Voorrangsbeginsel : AVG gaat voor nationale wet**

NIEUW IN DE AVG

Nieuwe verplichtingen (vooral voor organisaties)

- register van verwerkingsactiviteiten bijhouden
- gegevensbeschermingseffect beoordeling (GEB) uitvoeren
- een functionaris voor de gegevensbescherming (FG) aanstellen

WAT DE AVG NIET VERANDERT

Bestaande privacyregels worden door de AVG bevestigd en op onderdelen versterkt.

De volgende wetten blijven gelden:

- Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO);
- Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)
- Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG)
- Zorgverzekeringswet (Zvw)
- Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg)
- Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg (Wabvpz)

De AVG regels gaan ook naast de huidige regels voor het medisch beroepsgeheim bestaan.

AUTORITEIT PERSOONSgegevens (AP)

- onafhankelijke toezichthouder
- bevordert en bewaakt de bescherming van
persoonsgegevens

AP: AVG IN 10 STAPPEN

1. Bewustwording

2. Rechten van betrokkenen

3. Overzicht verwerkingen

4. Data protection impact assessment

5. Privacy by design & privacy by default

6. Functionaris gegevensbescherming

7. Meldplicht datalekken

8. Verwerkersovereenkomsten

9. Leidende toezichthouder

10. Toestemming

AP: FOCUS 2020-2023

3 focusgebieden:

- **datahandel**
- **digitale overheid**
- **artificiële intelligentie en algoritmes**

GRONDSLAGEN VOOR VERWERKING PERSOONSGEGEVENS

Voor 'gewone' persoonsgegevens:

1. Toestemming
2. Uitvoering overeenkomst
3. Wettelijke verplichting
4. Vitale belangen
5. Algemene belang of openbaar gezag
6. Gerechvaardigd belang

GRONDSLAGEN VOOR VERWERKING PERSOONSGEGEVENS

Voor gezondheidsgegevens: 10 uitzonderingen

- Toestemming
- Socialezekerheidsrecht [wet]
- Vitale belangen (indien betrokkene zelf geen toestemming kan geven)
- Gerechtvaardigde activiteiten met passende waarborgen
- Betrokkene heeft de gegevens zelf openbaar gemaakt
- Rechtsvordering
- Zwaarwegend algemeen belang [wet]
- Preventieve of (arbeids)geneeskundige doelen [wet]
- Volksgezondheid [wet]
- Archivering in algemeen belang, wetenschap, statistiek [wet]

KNMG

- Richtlijn ‘Omgaan met medische gegevens’
- Geactualiseerd 2020

ELEKTRONISCHE GEGEVENSUITWISSELING

E-mail

- Geen wettelijke regels
- Algemene regel: ‘**verantwoord** omgaan met patiëntgegevens’
- Mag de verstrekker **verstrekken**?
- Is de ontvanger bevoegd om te **ontvangen**?
- Bij voorkeur **versleuteld** verzenden (Zivver, Zorgmail)

ELEKTRONISCHE GEGEVENSUITWISSELING

Messenger services (Whatsapp, Fb Messenger, Telegram, Signal)

- Algemene regel: **‘verantwoord** omgaan met patiëntgegevens’
- Mate van beveiliging wisselt → onderzoek
- Let op anonimiteit (context, metadata)
- Let op archivering (vermenging met privédata)

ELEKTRONISCHE GEGEVENSUITWISSELING

Social media (Facebook, Twitter, LinkedIn, Google+, YouTube)

- KNMG Handreiking 'Artsen en Social Media'
- Social media biedt kansen, maar let op grenzen tussen professionele en persoonlijke communicatie
- Gouden regel: word geen vrienden met patiënten op Facebook

ELEKTRONISCHE GEGEVENSUITWISSELING

Uitwisseling arts-patiënt (afspraken, informatie uitwisselen, consult, monitoring)

- ‘verantwoord omgaan met patiëntgegevens’
- **E-mail**
 - Check: is de patiënt de ontvanger?
- **Berichtendiensten**
 - Anonimiteit
- **Social media**
 - Let op grenzen tussen professionele en persoonlijke communicatie

TUCHTRECHTSPRAAK NIP

- Ca 60 klachten per jaar
- Klacht wordt niet behandeld als er een gelijklopende klacht bij RTG is ingediend
- Bijna de helft (46%) van de wel behandelde klachten acht het College van Toezicht ongegrond

PSYCHOLOGEN EN TUCHTRECHT

Maarten van Son, hoogleraar klinische psychologie aan Universiteit Utrecht en tuchtcollegelid; onlangs afscheidsrede

- Waar het om gaat is dat je kunt aantonen dat je zorgvuldig te werk bent gegaan
- Onderzoek: tien procent van de gz-psychologen neemt nooit van tuchtrechtelijke beslissingen kennis
- 12 gz-psychologen geïnterviewd; vrijwel allemaal vrijgepleit door CTG, maar ervoeren de procedure bijna allemaal als heel zwaar.

CVT-NIP 18-09-2019

Verweerster [heeft] onprofessioneel (...) gehandeld doordat zij al meteen op de ochtend van de vervaldatum (...) een sms aan klager heeft gestuurd om hem aan de betaling te herinneren, gevolgd door meerdere herinneringen per sms de dagen erna. Het College acht het sturen van betalingsherinneringen na de vervaldatum op zich niet onzorgvuldig.

De manier waarop en de bewoordingen waarmee verweerster dat deed, te weten hoog frequent en per sms in plaats van per e-mail, is naar het oordeel van het College echter onprofessioneel.

Ook door een e-mail te sturen naar het e-mailadres van klagers bedrijf (...) heeft verweerster, zoals zij heeft erkend, onzorgvuldig gehandeld jegens klager.

Niet alleen heeft zij in strijd met artikel 71 van de Beroepscode 2015 haar beroepsgeheim geschonden, ook de toonzetting in haar e-mails (...) aan klagers privéadres en (...) aan zijn werkadres is dermate dreigend dat verweerster daarmee de grenzen van betamelijkheid heeft overtreden.

Dit geldt zeker ook voor verweersters e-mail van (...). Hoewel klager haar had laten weten er niet gediend te zijn dat zij een e-mail naar het adres van zijn bedrijf had gestuurd en haar nadrukkelijk had verzocht haar beroepsgeheim niet verder te schenden, heeft zij in haar e-mail van (...) aangekondigd nogmaals een e-mail naar klagers bedrijf te sturen.

(Klacht gegrond, waarschuwing)

TUCHTRECHTSPRAAK RTG

- Onderzoek periode 2006 – 2009 klachten bij RTG.
- 58 x openbare zitting, hiervan 35 gegrond.
- Vooral bejegening- en vormaspecten: slordige rapportage, slechte communicatie met de cliënt, schenden van vertrouwelijkheid.

UITSPRAAK RTG EINDHOVEN 05-04-2019

ECLI:NL:TGZREIN:2019:20

Klager heeft (...) een (rechtens) te respecteren belang bij het beschermen van zijn persoonlijke levenssfeer. Dit recht is in diverse wetten en verdragen vastgelegd. Naleving hiervan is een belangrijk uitgangspunt, ook in de gezondheidszorg.

Weliswaar is een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de patiënt mogelijk, wanneer inbreuk anderszins noodzakelijk is en toestemming ontbreekt, maar daarvan was in deze zaak geen sprake.

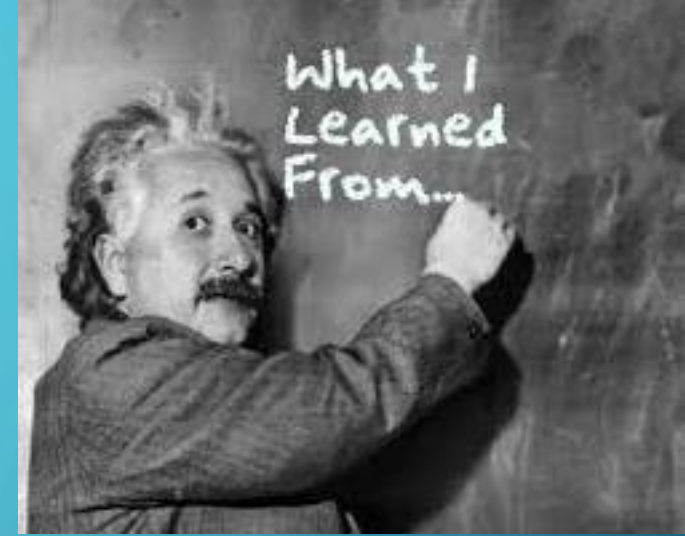
Verweerster heeft gesteld dat inzage (zonder toestemming van klager) noodzakelijk was met het oog op een goede behandeling van klager. Het college volgt verweerster in zoverre in haar redenering dat het raadplegen van oude behandelinformatie van belang kan zijn voor een nieuwe of voort te zetten behandeling, maar in dit geval was er voldoende gelegenheid en tijd om klager hiervoor toestemming te vragen. Van een noodsituatie, in die zin dat de patiënt niet (meer) in staat is om de vereiste toestemming te geven, was immers geen sprake. Daarmee faalt het beroep van verweerster op de in de privacywetgeving vastgelegde grondslagen voor het inzien van het oude dossier zonder toestemming van klager.

Van verweerster mocht (...) worden verwacht dat zij bij klager diens toestemming voor inzage verifieerde. Haar verweer dat klager geen bezwaar maakte toen zij hem meldde dat zij zijn oude dossier had geraadpleegd en hij ook bij de “afdeling aanmelding” geen bezwaar had gemaakt, treft geen doel.

Het is (...) de verantwoordelijkheid van de zorgverlener om toestemming te vragen en niet de verplichting van de patiënt om bezwaar te maken ten aanzien van inzage in een oud dossier. Het is, met andere woorden, dus de zorgverlener van wie op dit punt een proactieve houding wordt verwacht.

(Gegrand, maar geen maatregel)

TAKE HOME

- AVG wijzigt ons professioneel handelen niet
- AVG noopt wel tot grotere bewustwording
- Wees terughoudend en kritisch bij elektronische communicatie